

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

KIR. MAGY. TERMÉSZETTUDOM. EGYETEM

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj;
Egész évre 10 ft, félévre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **44. Arany utca (Köztelek),**
1111. sz. házszám alatt.
Kéziratokat a szerkesztőség felé küldi vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEII.

I. Mezőgazdasági országos kiállítás Szegeden.

Védnök: Ő cs. és kir. fensége *József* főherceg ur.

A kiállítás ideje: 1899. évi szeptember 3–10-ig.

Bejelentés határideje: I. főcsoport: Élő állatok és állati termékek; II. főcsoport: Mezőgazdasági termékek; III. főcsoport: I. alcsoport: Szőlészet és borászat **június 1.**

III. főcsoport: 2. alcsoport: Kertészet és gyümölcs **augusztus 1.**
IV. főcsoport: gépek és eszközök **június 1.**

Bejelentési ívek kaphatók: Kiállítási iroda, Budapest, Köztelek; az összes gazdasági egyesületeknél; az állattenyésztési felügyelőknél; a csoport-biztosoknál.

Térdíjak a bejelentéssel egyidejűleg az Országos Magyar Gazdasági Egyesület pénztárába küldendők be.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület borászati és szőlészeti bizottságának 1899. évi április hó 21-én azen péntek délután 4 órakor a Közteleken tartandó ülésére.

Az ülés tárgya:

Az Országos Mintapince roorganizációja és a borértékesítő szövetkezetek alakítása.
Előadó: Baross Károly.

Bernáth Béla,
a bizottság elnöke.

Ülésnapok a Közteleken.

1899. Április 20. d. u. 4 ó. Számvizsgáló bizottság ülése.

" Április 21. d. u. 4 ó. Szőlészeti és borászati bizottság ülése.

Tavaszi luxus-lóvásárok.

A XIII. tavaszi luxus-lóvásár április hó 28., 29. és 30-ik napján tartatik meg a „Tattersall“ istállóiban.

A XIII. tavaszi luxus-lóvásár is díjazással lesz egybekötve. Egy-egy értékes tiszteletdíj tüzetett ki a legszebben összeállított négyes fogat, a legszebben összeállított kettős fogatra és a legjobb minőségű paripára.

A bejelentési határidő április hó 15-én járt le. Katalógusok e hó 24-től kezdve az OMGE. titkárságánál (Köztelek) és a Tattersall titkárságánál (Budapest, Külső-Kerepesi-ut) kaphatók.

Hogyan telepítsünk ?

II.

Erről a kérdésről egy könyvet lehetne írni. Anélkül, hogy az eddigi telepítésekkel szemben a kritizálók ócsó édeségségét áhitánám vagy a telepítésekhez direktívakat nyujtánám vének, a „Köztelek“ 26. számában megjelent cikkem ötletéből, e rövid czikk keretében kívánok csak a telepítés gyakorlati keresztülviteléről emlékedni.

Már kétezer évvel ezelőtt Vitruvius Pollió, Caesar művésze, megírta, hogy milyen fontos a római város alapítása és helyének megválasztásánál s a telep felvirágozása érdekében a közezségre befolyással bíró tényező mérlegelése és már Vitruvius figyelmét

arra is kiterjeszti, hogy a telep közelében mocsarak ne legyenek vagy ha vannak lecsapoltassanak, nehogy a reggeli szellő a mocsarak állatvilágának káros éjjeli kigözögését a lakó házakhoz vigye.

A közezségre befolyással bíró kérdések fontosságá a telepítésnél, a nehezebb megélhetési viszonyok és civilizáció folytán, a mai korban csak növekedett, de ha üsemrünk olyan magán telepítést, mint a minő van Aradmegyében, a hol a települőknek jóformán egy talpaiatnyi földje sincs a patkok előtése ellen biztosítva, vagy egy másikat, a hol a faluhöz mondhatni spirális görbe vonalban vezetett dűlő-uton lehet csak az országutról bejutni, akkor nem zárkoztunk el annak a kijelentése elől, hogy a telepítések jövő felvirágzása érdekében szükséges volna, a telepítés előtt, mindazon kérdések mérlegelése, a melyek a telep anyagi érdekeit is előmozdítani hivaták vagyis kívánatos lenne egy olyan törvényhozási intézkedés, mely a telepítési közezségügyi engedélyezési eljárásról kötné, a mely eljárás folyamán azután minden telepítési közezségügyi, közlekedési és kulturuméri szakértők birálatának lévén kitéhető, a telepítési engedély e birálatok eredményeire képest esetleg feltételekhez kötve adandék ki vagy tagadandék meg.

Egy ilyen törvényhozási intézkedésnél azonban szemlélni kell azon nem könnyű kérdéssel is, hogy hol végződjék a parcellázás és kezűdjék a telepítés ?

Részemről tudván azt, hogy téli időben a jómódu alföldi gazda bent lakik a faluban s a tanyáját a legszegényebb néposztályhoz tartozókra, u. n. tanácsok őriztetve bízza a tudván, hogy e népsegre névra a doktor, palika, sőt az iskola és pap is sokszor mennyire megközelíthetetlen, nem tudok a pusztai életért, a farm-rezserért, hazánkban lelkesedni, és ennél az aprók közezségeket, melyeknél a mezőgazdasági érdek éppen egy kilégitést nyerhet, mint a farm-rezsernél, de e mellett a közezségügyi kívánalmaknak is elég van téve, sokkal jobban tartom.

Ez okból a parcellázás és telepítés közötti határvonalat lehető alacsonyra szabnám

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31.

Az Adriance, Platt és Co.

new-yorki gyár
világhírű

„Adriance“

kévekető-, marokrakó-, arató- és fűkaszáló-gépeinek

magyarországi kizárólagos képviselete.

Minden a mezőgazdaság keretibe tartozó szükségletet, mint: **vetőmagvak, mőt-ágyak, anypok, aszraszámok, gépek stb.** a padákra névra legelőnyesebb beszerzési forrás. A szövetkezet alapszabályait és havonként kétszer megjelenő ÜZLETI ÉRTESTŐ-jét bírkinék ingyen és bérmentve megküldi.

A V. Vermorel-féle

villefranchei gyár
világhírű

„Éclair“

peronospóra-fecskendőinek, „Excel-sior“ szénkegél és „La Torpille“ kéziárfúró gépe nek

magyarországi kizárólagos képviselete.

termelésével kiterjedtebb mértékben foglalkoztat, a kellő munkások hiánya és a részes művelés drágasága miatt jövedelmesebbnek látszott a lóbab termelését felkarolni. éppen a fentemlített okok miatt is.

Ami a talajt illeti, e tekintetben a lóbab éppen nem válogatós, mert minden jöromben lévő földben megterem, csak a laza homok nem alkalmas diszlesére.

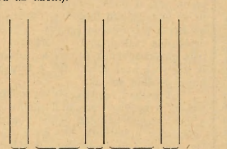
A vetésforgóban az öt megjelölt helyre: a hüvelyesek helyére, többnyire frissen trágyázott földre kerül; elővetemények az, esetleg

ROZSA.

A lóbabnak szánt tábla tartója a szokott módon le vesz buktatva s réb később a trágya kihordva, úgy azonban, hogy a még őszszel 23—24 cm. mélyen lesztanassék. Tavasszal a vetés előtt csak a fogat, vagy ha akadótolt, az extráptort kell használniuk.

A vetés időjére nézve irányny, hogy akkor kezdjük azt meg, a mikor a kikelt zsevegő növény elfagyását tartanunk nem kell, vagyis az a március 20 tól április 20-ig terjedő időszakra esik.

A jól elkészített talajba a vetés sorba-vető-gépekkel történik 25—30 cm. sávotávra; sok helyen még cselőszőrűbnek tartják a vetőcsőnek oly elrendezését, hogy a páros sorok egymástól 13 cm. nyíró retettek, mely páros sorok ismét 47 cm. távolságra vannak egymástól (lásd az ábrát).

13 cm. 47 cm. 13 cm. 47 cm. 13 cm.

A kapadés csak a szélesebb köztöben eszközöltek. A vetőmag mennyisége m. holdanként 60—80 kg. Az átlakartás mélysége 2—3 cm.

A lóbab kikélete után a táblát megfoszolni nagyon célszerű, miáltal a megkérgesedett, megcserepedett talajba a növények gyökereire a levegőnek, viznek utat nyitunk, tehát lehetővé tesszük a növény erőteljes fejlődését. Amiódan a növény már 3—5 cm magas,

aduk az első kapadást vagy Planet-géppel, vagy Sack-féle esetleg más rendszerű lókapával, mely munkákat 3—4 héttel későbbben megismételtük.

Bár némely gazdaságban tölteni is szokás a lóbabot, — véletemem szerint egész helyesen, — e munkátokat ma már a legtöbb helyen mellőzik.

Az aratásig nem is ad több munkát a lóbab.

A gabona aratása idején, vagy valamivel később, ha a legtöbb hüvely bernás szintyér, kezdődik a lóbab letakarítása.

Tekintettel arra, hogy a lóbab hüvelyei könnyen feljattannak, — miáltal sok mag veszhetne kárba — fordítsunk gondot arra, hogy vagy borongós napokon, vagy harmatos reggel s alkonyatok, vagy — ami a legjobb — holdvilágos éjszákban végeztessük e munkát.

Aratni a lóbabot kaszával, vagy marokrakó aratógéppel lehet, amiódan is a markból apróbb kéréket kötünk s ezekből 20—40 cét minél keskenyebbe, de annál magasabb csomókba rakunk és pedig azért, hogy a szét álljassza, s így a hüvelyes megpedzésése és megfüledése, ami a növény husos szárai miatt könnyen megtörténhet, megakadályozzassék.

Az aratási, kaszalási, nemkülönböztetésű cselési munkákat nagyban megkönnyeznek a repeze munkavai.

A magtermés a talaj és időjárás, de különösen a megmunkálás minősége szerint igen változó, mert 3—15 q. között ingadozik m. holdanként, de átlag 6—8 q. val bizonyosan fizet; métermásánkénti ára 8 frban vehető fel, bár ez eladásra ritkán kerül, amennyiben megdaravisa inkább házilag lesz feltakarmányozva.

A szalmatermés 6—7 mm. a pelyva — ha nem illetés — mint a takarmány első áll értékesítője, a szalma, pedig alomul szolgál.

A lóbab kitűnő előveteménye az ősz gabonának: a buza és rozsnek.

A lóbabtermelés — dacára kiváló előnyeinek — kellő tért nem tudott hódítani, pedig helyes művelés mellett igen kiférte magát; pl. Barsmegyeben Bars-Szent-Kerestz táján jó tulajdonságú annyira ismerik, hogy a legkisebb területre ismét néhány áy lóbabot, melyet a passzujhoz hasonló megművelésben részesítve, a terméket táplálékul használja.

Nagyban való termelésével legkiterjedtebben mérben Pozsony és Somogy megyék egyik-melyik nagybirtokain találkozhattunk.

Horváth Jenő.

ÜZEMTAN.

Rovatvezető: Hensch Árpád.

A szabad gazdaság.

— Adat a mezőgazdaság üzemtánhoz. —

Ira: Jaesech Emil.

IV.

III. A szabad gazdaság lényege.

A fentebb tárgyalt rendszerek sok gazdasági irólól földmívelési rendszereknek, nézetnek és elsősorban e szavak magukban véve lényeg csak azt mondják, hogy a szántóföld egyik vagy másik rendszer szerint műveltetik: mezőfűves, háromművelés, váltógazdaság. Hogy a gazdaság másik ága az állattartás miképpen van szervezve, az idézett elnevezéssel nem mondatik ki. De ha a dolgot közelebbről vizsgáljuk, kitűnik, hogy a szokásos elnevezések nemcsak a földmívelési rendszer, hanem az állattartás neme is ki akar fejeztetni. Igaz, hogy a „háromművelés gazdaság”-gal először csak a szántóföld művelési módját fejeztük ki, mégis a dolog lényegét tekintve, egyszersmind az állattartás neme is jellemeltetik. Ugyanaz áll a mezőfűves, a váltógazdaságnál stb.-nél is. A háromművelés gazdaság állattartása nem egyeztethető össze az említett másik két rendszerével.

Nagyon jellemzők Sétogassz szavai, hogy a változórendszernek kritériuma nem abban roszend, hogy a kulturárművelés, melyek egyenlő követik, különböző családhoz tartoznak, a talajt különbözőképpen veszik igénybe, azaz „változnak”, hanem inkább abban rejlik, hogy a földmívelés természetes (állandó) kaszálók, illetve rétektől független, hogy tehát a hereték és kapás növények előkelő szerepet játszanak, hogy elég kiterjedt mértékben termeljenek és így az állattenyésztésnek a gazdasági üzemből nagyobb szerepet juttatnak. A váltógazdaság ez idezett kritérium által mindenesetre, mint gazdasági üzemből megmondodik ki.

A különböző rendszerek összehasonlítása lényegükben és elnevezésükben mutatja — és ez természetes — hogy a rendszer legkiválóbb tulajdonsága, a különböző irány, mely ezen vagy amazon berendezéssel az egész gazdaságnak adható, szóval a legkülönösebb és legmérgezőbb, mely a rendszerben előfordul, annak jellemzése, elnevezése vétehető.

Ezen szempontból kiindulva megmaga-

valamint hogy úgy a méltószerű általános számát, mint a százelekes fél területihez viszonyított arányt, tekintve a méhészet legkorábban virágzik a különben józást termelőken, sziklás, meleg klímájú Hercegovinában (mosztári kerület), ahol egy-egy garda méhészeinek száma (6/2) is majdnem 100%-kal haladja túl az átlagot (3/4); esszerint ezen a vidéken intenzívebben is üzik a méhészetet. Legekisebbybb mértékben öltött a méhészet az ország északnyugoti sarkában fekvő biliszt kerületben, ahol ugyszórában minden méhésze csak egy méhésztér. Ez a kerület két oldalról is határos Horvátországgal, ami azért érdekes, mert a magyar szent korona országai közül tudvalegőlv Horvát-Szlavonországban pang leginkább a méhészet.

A méhészet és termékel iránt érdeklődők az ezredéves országos kiállítás bonyódk hercegovinai osztályán kiállított különböző méhészfajákkal (kacér-, hárs-, csurgatott, erdei, mezei stb. méz) és viaszból meggyőződhetettek róla, hogy a bonyódk méz és viasz igen jó minőségű, megérdemelt tehát a felkarolást. Különösen a méz jószágát bizonyítja, hogy a különösen is elonyósn ismerik, bár kevés jut át a határon. A l. h. országos kormány nem is mulasztotta el, hogy a gazdaságnak erre az ágra is kiterjeszse a figyelmét. Annnyival időkoltabb ez, mert a bonyódk méh sok jó tu-

lajdonsággal bír. Így rendkívüsen szorgalmas, betegségen nem igen pusztítja, legelő tekintetében nem válogás, ugyszórában mindemel megelégszik aml talaj, majdnem olyan szelid, mint az olasz méh (Apis ligustica Spain), amelyhez sok tekintetben közel áll; herének száma csekély; érthető ezek szerint, hogy gyakran visznek kiállított bonyódk méhészalodák.

A méhészetgazdagság fejlesztése érdekében az akkori a méhaskos javításra, a méz és viasz öskörű elválasztásának és modern méhészeti eszközöknek a meghonosítására irányul. Kedvező eredmény máris észlelhető, aminek egyik bizonyítéka, hogy a méhaskos száma 1883-tól (95,000), 1895-ig (235,000) 236%-kal emelkedett. A mezőgazdasági állomásokon (gyakoriatt földművelésiskola és kincstári mintagazdaság) kívül Bonyódkországban és a Hercegovinában is folyékony a méhanyóknak kell előmozdítani a méhészet érdekeit; ezért az országos tanítóközpönt-üzetbenben (Szerajevó) nemcsak az öskörű méhanyóztésbenben, hanem a Gravenhorst boltoive szalmakosok készítésében is kioktatják a tanítóelőtteket.

A kasok tekintetében a bonyódk méhészet elmaradottsága szinte hibetelen. Még most is elég gyakran bukmunka, tuszólló kényváj méhalkosokra, agragyal bevonat, szalmából font köpök, vesszőből font cukorszevegő-alaku kosok, deszkából öszetalkot, négyzögletes

méhalkosok még gyakrabban fordulnak elő. Ilyen körülmények között nem csoda, hogy meglehetősen átlagosnak az egész mérjár kipusztítása, hogy a méhez hozzájussanak. Ezeknek az állapotoknak a megszüntetése végett arról történik gondoskodás, hogy a méhészek öskörű méhalkosokhoz jussanak; ebből a célból az országos kormány a Gravenhorst boltoive szalmakosokat, a szétszórtól szerkesztett berendezett kaptárakat és a krajnai egyleti kasokat terjeszt.

A méz és viasz elválasztására sok vidéken ugyanazt az eljárást alkalmazták, mint Horvát-Szlavonországban a kendermag kivertésére. Az országos kormány újabb cselőszéri mézpergetőket és egyéb modern méhészeti eszközöket (lépék, keretvilla, kerettartó, füstölő készülék, smoker, anyakal, méh-étető és itató stb.) hozott meg.

Az 1898 végén (nov. 21.) megalakult bonyódk méhészet egyesület bizonyára hathatós segítségére lesz az országos kormánynak a bonyódk-hercegovinai méhészet fölvirágztatásában. Az alapszabályok értelmében az egyesület célja: az öskörű méhészet érdekeit az előmozdítani, ebből a célból nyilvános előadásokat tart és gyakorlati útmutatást nyújt ölközöknak, méhészekben stb.; terjeszt a méhészetgazdagság ismereteket a népioktan, polgári iskolában, tanítóközpöntök-

lehet számlálni. Akkor ezen vetés egyszerűen elmarad és más eszközökkel, vagy a sikor nagyobb biztonságát nyújtja. Így esetekben ugyan számíthatunk a piacci árak magasására a mint az kisbírtokoknál népesebb városok közelében látnuk; ezek azon vannak, hogy korán érő burgonyát, zöldséget, főzeléket minél előbb a piacra hozzanak, hogy a magasabb termelési költséget, valamint a rizikót magas árakkal egyszerűen talán megértsék.

A szabad gazdaság elterjedéséről példát szolgáltat a kereskedő családok, ki elegendő üzemeltetővel rendelkezik, kinek kizöki elhelyezést találnak a elegendő és legjobb beszerzési forrásai vannak. Raktáron tartja mindazt, a minék kereslete van és az összes keresett cikkeket nem képes áruinál, akkor azokat tartja, melyek tökélet leginkább kamatoztatják, farságságot legjobban meghálálják. De azért nem áll meg az eddigi ezikkénel, hanem iparkodik kezdetleges áldozatoknál is olyanokat elhelyezni, melyek forgalombahozatala nagyobb tiszta jövedelemmel kecsegtet.

Igy jár el a szabad gazdaság is. Ha eddigi kereskedelmi növényeket termelt, úgy inkább a takarmánytermeléshez fordul, azon esetben, ha terményeinek nagy részét jövedelmet érhet el. De ezt abban hagyja, ha a hiszálvány növekedésmarhatartás jövedelmét nem érheti el a közelben felállított, vagy újabb forgalmi eszközök által könnyebben hozzáférhetővé vált gyár által a kiterjedt takarmánytermelés nélkülözhető, mely gyár mosóként, törkölyt vagy hasonló szállítást, vagy az általánosítványt ugyan megmarad, de a növénytermelés más növényeket karol föl. Van olyan idő, melyben repét vagy burgonyát előnyvel termelhetünk egy gyár részére, van aztán olyan, melyben a növényekkel hasznat nem érhetünk el. Eddig távolabbi esők talán legelőnek vagy kaszálóknak és gyengébb rétek is annak használták, változott viszonyoknál utóbbiak felterésük és a távolabbi rétek is intenzívebb művelés alá vonnának. A föld kőrög különösen világos példát adnak. Ezek legelőnek használták, mint hérsz vagy füves; ki kifizeti magát, gabonával vetnek be vagy bérbeadotnak. A használatát mindig a másik rész, a gazdaság fölterelésnek születte meóvado.

(Pojt. kőv.)

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Németország. Megnyílt a központi szesz-csemeke. A német szaksajtó élén a „D. L. P.” azaz az örömhírrel lép először elé, hogy a szeszhasználat a birtokkiosztásnál. A német szeszgyárosok bizottsága a szeszétő-ípar meghalmozattai már egy 10 és 6 táson fázdosztak, hogy közös elhatározással központi elárusítást íssekkel nyelje. Ez a legjobb akarat mellett sem sikerült nekik ezidig, végre március hó végén megkötötték közöttük a szerződés, melynek értelmében a hozzájárulás minimális része az, hogy 80 millió liter szesznek piacadalmítását kell költségeit tölve. A rákövetkező napokban már 120 millió liter szállításra voltak kész kötések. A kikötött minimális hozzájárulás tehát 50%-al lett talliczázza. A hozzájárulás még április hó folyamán fog gyarapodni, mielő a német szakiak nem minden alkal nélkül azt sejt, hogy a német szesz-ípar 200 millió literen felül kötelezettségnek is oleeget fog lehívni. Tekintve már most, hogy a szeszétő-ípar nap nap után szélesebb körben terjed, következképp a termelés is fokozódni fog. Arra az időre tehát, mikor az új vállalat tevékenységét teljes valószínűsággal fogja bemutatni, az egész német szeszétő-ípar, egyetlen erkölcsi tesztület módjára szövetkezik. Ha tehát — írja az idézett lap — szeptember 15-éig — megkötötték az új központi szeszkezelésről — étehető — abban az esetben egyessé lehet abban az egész németországi termelés! A német szesz-

étő-ípar tehát büszkén tekinthet a multban kifejtett tevékenységére, mert elérte azt, hogy az ezerele százéforogásot üzemg, ezútdatosasnak működő, egyenes iparágát fejlesztette magát. Igazi névvel említté azt, a mezőgazdaság barátkozása és az íparral, mely örövendetes jelensége most adja magát elő először a német közgazdaság terén.

A német gazdaság öröme most határtalan, mert a birtokkiosztás a mezőgazdasági szesz-íparban boldoguló mezőgazdasági legjobb támaszát látják.

Franciaország. A birtokjövledelem alapított adó-küles. 1894-ik év július 21-én a francia törvényhozás mindkét fóruma a nemtagosított birtokok jövledelemnek megállapítását rendezte el a helybeliség földalómalap kivételése czéljából. Az akkorban megvázolt törvény egész mostandig irott malaszt maradt, ám legutóbb a szenátusban ugyanezen tárgyban, formálisan új törvényt hoztak a most már késelelem nélkül fogják az új adó-küles elköszíteni.

Ez élén a közvélemény rosszállásának egész áradata fakad! Azt hangoztatják, hogy a birtok jövledelem annyira változó s oly sok körülménnyel függ, hogy annak száma, se száma. A bérlet ára maga is a kereslet s kínálat szerint változik. Normandiában ezeltől 15 évvel példánul 120 frankot fizettek 1 hektár után — ez legutóbb 70 frankra süllyedt alá. Tessék már most hosszu időre szolgáló fix adatokat kivetni oly tárgyra, melynek évi jövledelem ennyire ingadozó!

A földmívelési miniszterium statisztikájai szerint a francia föld 5 milliárd jövledelem hájt évenként. (Denoi-fele becslés szerint) Ugyanezen miniszterium 1896-ik évi becslése szerint 2 650 millió s az 1890-ik évi becslése szerint 2 645 millió frankot. A szenátusban 2 milliárdnyi jövledelem fogadtak el bázis gyanúban a földmívelési miniszterium 20%-al kevesebbet, a földmívelési miniszterium hivatalos szakértői aztán, hogy vétessek a szőlő jövledelem adóalap gyanúját? Évekkel ezeltől a szőlő a család aranybányája volt, ma a falai kenyeret sem jövledelem! Most a szaksajtó azt juttatja eszébe a szenátusnak, hogy a birtok csak oly jövledelem forrás, mint egy gyártelep. Ha a gyár nem is természetben — jövledelem is semmi. Ezen alapon kárthatókat az új adónak a föld jövledelel utáni kivételést.

As emphyteose bérletek újra elhaláloztak.

A bérlet cime szokatlanul hangzik előttnök. Úgy bérlettarima vonatkozik ez, mely az 1790-ik év december 29-ikének törvény értelmében — 96-ik évig tarthat s a bérő ára jelzőkkelíthet vehet igénybe.

A *Code civil*-ből szándokos kimaradt az emphyteose bérlet törvénye.

A legutóbbi években alakított mezőrendéségi törvényben javaslatalkaláb lett megemlítté, melyet a szenátus jóváhagyása után most a Kémara is egyhanguladóptál. Így a „*Journal officiel*” közelebb hozza az érdekes új törvényt, azt, melyet már a 11-ik év 9-ik megszüntetés is megértesítették — mely rendel, hogy az emphyteose bérlet 15 évvel rövidíthető s 99 évvel hosszabb időre nem köthető, megadván a bérőnek a jogot, hogy a bérleményt annyi adóssággal terhelhesse, amennyit neki tetszőik. A mi bérletrendészet is várja a közeljövlemben megejtendő orvoslását, mert a tulajdonosnak a bérletjárta után visszazárkózhat a földön, a kisanorolt (ausgewogen) birtok modellja gyanánt tekinthető sok helyen.

Ezért érdekesnek tartjuk *Domani* nak az emphyteose bérletekre vonatkozó definícióját ideiktatni — a jövőben hihetőleg még sokszor fogjuk azt taglálni: „Oly szerződéskötés az, melynek erejével fogva valamely tulajdonos a bérletet időre bérletre, a kisanorolt (ausgewogen) birtok modellja gyanánt tekinthető sok helyen. A bér árárt félben, természetesen vagy más megállapodás értelmében róhatja le. Meg-

egyezés szerint azonban a terheket is a bérő viselő!”

Az arató katasztrófa. Már tavalyi szemlémben is jeleztük, miszerint a francia hadügyminiszter a gazdáknak arató katasztrófa bocsát rendelkezésére s ha a az idén is megemlíttük ugyan e birt — tesszük azt azért, hátha ez az igazán gazdasábológiai intézmény nálunk is megbonosultatja? Parisi hírek szerint, mostanában a hadügyminiszter szemban bérteny fel a munka azo szabályzatok alkotásán, mely arányban hosszatták az idén is a gazdák rendelkezésre az aratóhoz érő, szakiálban álló katasztrófa.

A 60 centimes bérelőgel ellátott kérvényeket a sejtéltes bérő családapák vagy gazdák tartoznak beadni illetékes hatóságok utján a szakszervezetekhez, melyek az aratók. Azokban legyen legyen a kérelmező birtokának kiterjedése, az idő pontos meghatározása, melyben a katonamunkás segélyét igénybe szándokozik venni, a kérvény azonfelül a közési bíró véleményét is foglalja magában s abban hatóságilag igazoltassák, hogy az illeto vidéken tényleg munkánáljárva szenved a gazda.

Ahogy mi ésemgkötő jelenség földmívelési miniszteriumtől ügybizottságot, nem akarunk kételetlen, hogy ezt a francziából átlátlandó intézkedést ne óhajtaná nálunk is virágzásban látni. Tudjuk, hogy sok akadály burjánzik utjában, de azt is tudjuk, hogy van oly erénye, mely azokat el is háríthatja.

LEVELSZEKRÉNY.

Kérdés.

200. kérdés. Bérő elődóm szerződése szerint nem f. év július hó 1-én a bérbirtok szakiótdőlkének 20%-át mint tiszta utágot köteles átadni. Kérlek felvilágosítást, hogy tiszta utágot alatt hánszszor megszoztott földet kell érteni?

P. I.

201. kérdés. Van-e az ürügyek az öntésen kívül valami hatatos írtási módja? H. E.

202. kérdés. Szakiótdőlkében levő, többnyire moosaras és szurkos altalajú szakiótdők, jó művelés és gipszeséssel termékenyebbékké és részben termékenyebbékké szándokozom átváltottni. Végképp kérdem:

1. Ha a földmívelési miniszteriumhoz azírt folyamodnék, küldene-e ki talajom megvizsgálása végett díjtalanul vagy mérsékelt díjazás ellenében agró-geológot?

2. Treiz Péter agró-geológus szűkes szűkes talajok és azok javításá” czimű fizetések megjelölése óta (1866) vagy azelőtt, jelent-e meg a könyvtárcsám más erre vonatkozó könyv és hol kapható?

3. A magyarországi földáni intézet talajismereti osztálya folytatta-e a szűkes talajok javítása 1893-ik évben megkezdett kísérleteit a múlt évben? Egyáltalában milyen sikerrel járnak az ezírt tett kísérletek?

4. Ha katasztr. holdanként körülbelül 16 méterezsre gipszet használunk a föld szűkeségét fokozza, képezt, megjavítjuk-e talajt egyszer s mindenkorra, vagy körülbelül hány évre tesszük azt termékenyebbé, illetoleg termékenyebbékké? F. G.

203. kérdés. Gazdaságosnak szeretnék egy körülbelül 1 5 holdnyi területet átkészosnek beállítani, az erre szánt terület szűk és jelenleg legelő. Kérdem, hogy vajon lehet-e szűk földben lélek sikert várti a fák növekedéséért és hogy körülbelül mennyi idő alatt fejődnek oda a fák, hogy a jószágnak kellő árnyékot nyújtsanak és hogy esetleg szerszámfakként is felhasználhatók legyenek?

Milyen távolra kell a fák egymástól állítani, hol lehetne az ehhez szükséges csemetéket beszerezni és mely évszak, valamint milyen föld csemete legalkalmasabb az elültetésre?

Ér-Hatvan.

Cs. L.

204. kérdés. Egy rétetem, melyet tavaszokonként 20–25 cm. mély víz szokott elborítani, az összefutatómó eső és hóolvadáskor következtében oly két kórúddal szeretném ellátni, a mely ezen vízben őszig bírtened.

Térbe van két egymástól 6 méter távolságban való 4 méter széles és 150 cm. mély áró ásatása oly módon, hogy a belőle kiemelendő föld a 6 méter között lenne elhelyezve, ezáltal ezen rész olyannyira emetnének fel, hogy azt a víz többle el nem lepheti.

Államass-e az feleltem terület fizikailag tenyésztésre? Hogy ezen fiz. közsfordásra alkalmas legyen, milyen fűzet kell oda ültetni? Hogy kell azzal eljárni? és hol szerethetnek be dugványokat? A feleltem terület kienne körülbelül 900 [öle], erdemes-e azzal ezen fűvezűszők tenyésztése? K. A.

205. kérdés. Néhány száz tavasszal vezet járóbuzást mellételek, melynek betegségét meghatározni kérem. Egy 30 holdas táblán két hét óta folyton fog, azonban a tábla partrasab részén a fogyást nem észlelem. Vajjon nem-e a drótféreg bántja? B. I. A.

206. kérdés. Van-e Magyarországon oly tenyésztés, hog tisztavérű hollandi marha tenyésztők? Hol van a legelőbbi beszerzési forrás Hollandiában, melyik a legelőbbben tejlő tájfajta és mi ennek beszerzési ára, mennyi a hazaszállítási költség? Mi az oka, hogy oly kevéssé van felkarolva ezen, a könyvekben oly jó tejlőnek ismertett márfajta? Kisebb-b a tejtermelés a mi viszonyaink között, mint erdélyi hazánkban, és igen, vagy nem az oka? Mennyi körülbelül az átlagos évi tejhozama a már hazánkban nevelt tehének? F. K.

207. kérdés. Hol és mily árban kaphatni kévéteket szingeből, avagy más alkalmas anyagból árpakötözésre? L. H.

208. kérdés. Kérészem alatt van 12 db anyaczkára 7 drb már leellett, a fedezetűk reszenden törénik 2 kanca kivételével, amelyek a fedező mén nem fogad el, dacára annak, hogy e két kanca a legzebb s legjobb kinezű, tiszták s nem rugnak.

Kérek fölvilágosítást, miképp járjak el, hogy szép kancaim ismét hasakpá váljanak, vagy a mén elfogadja őket? B. H.

209. kérdés. Tehemenid, dacára, hogy jó kondícióban vannak és gyakrabban sok kapnak, nem akarnak folyatni. Kérdem, van-e olyan gyógyszer, mely ezen segítene és hegyan alkalmazandó? I. A.

Idő borjaim köhögnek egy a szopások, mint az elválasztottak. A szopások meg nem szopni sem akarnak és ha jól szopnak, hasmenést kapnak. Hol keresendő a baj és hogyan kezelendő? N. V.

210. kérdés. Miféle magot használnak szép kerti pázsitnak a mely területre mennyit? Megjegyzem, hogy a talaj magas heves költőnek homok. S. D.

Felelet

Helyese-e a takarmányozás? (Felelet a 199-ik kérdésre.) A. Ha a jelzett takarmányok 1000 kg. élelmiszer (2 ökor és 500 kg) értédek, nem tart meg tudjuk elképzelni, hogy ennyi takarmány egy ökor csak felvenni is képes lenne, úgy az összelállításon sokat változtatni nem kell. Tartalmaz ugyanis az összelállítás: szarvas-heréje szén-szár arány arány

Tápanyagcsoporthoz	25-25	3-0	15-05	07-18	1-8
1000 kg. élelmiszer					1:5:5
Tengeri mosók					
75 l. (100 kg)	8700	1900	4400	0900	
Olajpajzsa					
(receptje 1 kg)	0987	0258	0438	0077	
Tengeriárak	6130	0290	2636	0280	
Zabpajzsa	12	10280	0160	3910	0048
(Buzabala)	8	6840	0096	3200	0048

81827 2600 10384 1253 170.

2 által 1000 kg.

élelmiszer volta... 83674 5218 30768 2508

Ha tehát a jelzett adagok 1000 kg. élelmiszer értékűek, úgy az összelállítás kétszer megfelelő lesz, ha az I. időszakban csak 2 kg. tengeriaradt adagot, a II. időszakban 4 kg.-ot, rezepepagásából pedig 3 kg.-ot. Végül a befeljező III. időszakban a tengeriaradtól 6 kg.-ot, a rezepepagásából pedig 2 kg.-ot veszen számlátba. Emellett elegendő, ha a buzapajzsa 10, a zabszámlából 6 kg.-ot etet, fokozatosan csökkentve azt a hiálalás elvételéig. Ha helyette inkább tápanyagokban dúsabb szénafélék volna ezélszeré etetni. A tengerimolek adagja minden időszakban ugyanaz lehet.

Hogy forrón adagolja a mosókat, az hiba. Lehet azonban, hogy pusztán csak meleglet éri a forró alatt, mely esetben heyses az eljárás.

Mi értendő „tisztá ugar“ alatt? (Felelet a 200. kérdésre.) Ha a szerződésben a tiszta ugarra nézve a szántások száma kikötve nincs, akkor e tekintetben a vidékbeli szokások határoznak. Minthogy pedig a legtöbb vidéken az ugarföldök első megszántását május és június hó folyamán, illetve a tavaszi vetések befeljezése után szokás elvételek, az ezt feltételező árés esetben egyfajta megcsalást ugar lenne átadandó. Ezen felőlgyesség mellett szűk az a körülírás, hogy tiszta ugar alig oly szántóföld értendő, mely egy évig vetetlen marad és ezen idő alatt rendszeres ugarművelés részesítették, amiből következik, hogy nem elegendő, ha a föld első az ugarváladéki vetetlenül hagyja, hanem feltétlenül szükséges, hogy ez a megfelelő, illetve szokásos művelésben is részesítve legyen. Mert ha az ugarföld nem kapja meg kellő időben az első szántást, az u. n. ugaralatt, akkor esetleg oly mértékben fog kigazosodni és elgyomosodni, hogy későbbben az égvz vetések befeljezására több alkalommal is szükség lesz. Ahol pedig az ugaralatt meg is fogasolják, vagy meghengerezik, ezen műveletek tehát szintén a rendszeres ugarművelés fogalma alá tartoznak, az a bérletbe július 1-én lépő bérő nemcsak egyszer megszántott, de meg is fogasolt, illetve meghengerezett földet követelhet. Bérleti törvények hiányában, nálunk felette kívánatos, hogy az efféle kikötések a szerződésbe felvéssenek. H. A.

Az ürge irtása. (Felelet a 201. kérdésre.) Az ürget a kiöntésen kívül célszerűen lehet irtani kénfűstöléssel és szénkénnel. E célból egy jókora darab ként az ürge lyukjaiban meg kell gyújtani és ha már jól ég a kén, a lyukat jól be kell tömni. A kénfűst az ürge megölésére alkalmas, de nem elegendő, pedig úgy alkalmazni, hogy minden ürgegyukba 10–10 gramm szénkeveget öntünk és rá gyorsan jó erősen befeljük a lyukat. Páster István.

Szikés talaj javítása. (Felelet a 202. kérdésre.) 1. A földművelésügyi m. kir. miniszterünk küldi ki szakközvetek egyes talajokat megvizsgálni, ha hozzá ilyen érdeim kérvényet nyújtunk. 2. Szükséges talajokat tárgyaló mű 1896 óta nem jelent meg.

3. Szüksé talajok javítására irányuló kísérleteket nem a kir. „Földtanú intézet“ talajismereti osztálya, hanem a „Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás“ M.-Óvárótt folytatja.

4. Szüksé-szikés talaj elnevezése alatt igen sokféle összetételű és természetű talaj foglalknak össze. Egyik sok meszet, másik éppen semmit, majd sok vagy igen kevés vasz tartalmaz. Vannak tápanyagokban gazdag szikes talajok, mások ismét igen szegények; némelyik erősen humuszos, másik meg semmi humusz sem tartalmaz. Van homokos szék vagy szikla keménységű szikes agyag. De fekvésekre nézve is igen eltérnek egymástól. Talaknak vegdombján, mint völgyben, árterületeken egyaránt szikes területeket. Ilyen körülmények között természetesen, hogy a grész nem lehet univerzális orvosság, hanem az illető talaj összetétele

szerint használhatunk gipszet, vasdilatot vagy pusztán márgát, vagy oltatlan meszet a talaj javítására. Sok székes területen már egyszerű leaszpolással vagy talaj érthetik el. A talaj viszonyai alapsa ismerete nélkül arra orvosságot ajánlani nem lehet. —.

Ákárültés szikes talajba. (Felelet a 203. sz. kérdésre.) Hogy szikes talajában az ákác egyáltalában fog-e díszelni, az a szikso mennyiségétől függ. Ezzel nagyrésztben meg van adva a felelet a többi kérdésben. Mentől kevesebb a szikso, annál több reménye lehet a „kellő“ tükere“ és megfordíva. Mivel pedig ezt a kérdést a legutóbbi számban részletesen lehet megoldani, azért azt ajánljuk: ültessek ki még az idén néhány száz ákácemetét, a melyeket hőmérszázhatályi városi kertészetben még talán beszerezhet. Vagy pedig egyetlen néhány I. ákácmagot és azt vetés előtt párolva vessen el az illető talajba. Így aztán ezek díszesből levonhatják a következtetést és esetleg illetni való eszmétekhez is öcsön jutott. Ami végül az ültetési távolságot illeti, az attól függ, hogy az illető terület legelőnek kívánja-e beültetés után is használni vagy erdőrezsere kezeli? Az első esetben 20–30 m., a másodikban 1–1.5 m. sor és ötötávolsággal kell az ültetést eszközölni. Különbben pedig ajánljuk Traiz Péter „A szikes talajok műveléséről“ szülő könyvének elolvását is. A. D.

Fizesskésítés feltöltött területen. (Felelet a 204. kérdésre.) Ha a talaj költségen fizetésre alkalmas, vagy a feltöltött területen is fog az díszelni. Mivel pedig a fútelep al a terület felszerelő 50–60 cmre megforgatni, azért árkosok előtt ajánlatos lesz azt melyen felszántást és ugar végezni a feltöltés. Az ide, már különben is elkészett az előkészítő munkálatokkal és a fúdzugványk beszerzésével, miért is azt ajánljuk: ha az illető terület annyira megcsalodik, hogy megmunkálható, úgy készítse elő a talajt és a jövő tavaszon telepítse be. Fúdzugványk vásárolhatók a csekedvri urad. erdőrezséről. A fúdzugva minőségét bizza talán az urad. erdőrezs és csak annyit említsen meg, hogy durva vagy finomabb közöztére kíván-e telepíteni, mert a megfelelő fajtákat ő szerint fogja kiválasztani.

A telep létesítésénél 50 cm. sor- és tőtávolságra kell a fúdzugványokat elrakni, mely célra a sima szőlőgyökös elakrások szolgáltató ültető-furó jó sikerrel használható. Nyáron át a talajt tisztán és porhanyoson kell tartani és ószszal a fizűvezűszőket úgy lemetelni, hogy egy-egy kis tökéfély képződjék. Ugyanígy jár el a következő években is, amidőn a hozam évről évre növekedni fog. Hogy a fúztelepet erdemes-e létesíteni, arra azt válaszolhatjuk, hogy igen; mert az illető terület határozottan nagyobb jövedelmet fog szolgáltatni, mint jelenleg. A termelt vesztéseket felhasználhatja saját gazdaságában, vagy rekvót is szereshet nek; mert minden kosárkötő ipartelep szívesen megvásárolja azokat.

Végül pedig azt ajánlom még, sziveskedjék e lapok előző évfolyamát is átolapni, vagy valamely fűztermelési szakmunkáttétsni, ahol eme kérdésre is bővebb feleletek találhatók. D.

Pusztuló járóbuzsa. (Felelet a 205. kérdésre.) A Birdaró beköltött buzában drótféreg pusztulása nem észlelhető, mert sem a földalatti szarokban, sem a gyökereken e rovarkészékdágái nem észlelhetők.

Ezzel azonban korántsem mondhatni azt, hogy a kérdésben táblán a drótféreg pusztítása ki van zárva; a futtebbi állítás csupán a szerkesztőséghez jutott buzára vonatkozik. Rovarkészékdágának mindig tövén tövén kell vizsgálni a beköltött buzát, hogy pedig a gyökereken körülvéző földdel együtt. A vizsgálat alá vett buzán az a feltűnő jelenség, hogy egyes levelek teljesen, mások hegyükön el vannak sárgulva.

Az elárujult levelek két följján a *Sep-toria gramineum* Desm. nevű gomba található.

A most említett gomba valószínűleg csak mint *sepprolfa* telepedik meg a már meglévő levelekre s neki nem tulajdonítható az észlelt kár.

En az hiszem, hogy a buza leveleinek elárujulásáig egyenesen a mult hó 20-ika táján beállott nagy hőmérsékleti süllyedés okozta, tehát hogy a szobánforgó kár tulajdonképpen *fagykár*. Erre való a beklónéké ama meggyőzés, és hogy a kár a parcsos helyeken még nem észlelték, mert talvaterveleg a fagykárnak a mélyhőfokúvós nedvesebb helyeken, a hol a növekedés a legújabb, szoktak a jelenlegi-tenyebbek lenni s ily helyeken gyakran oltványok is mutatkoznak, mikor az emelkedetben törtéletek a fagykárnak nyoma sincs.

A márcziusvégi fagyok körülménykún (M. Ötörök) az évi buza leveleiben is megárujították s így nem csuda, ha a június huzabban a fagy nagyobb kárt tett, már csak azért is, mert e buzafajja a fagyallj szemben még sem tekinthető oly edzetnek, mint az ősi buza, mely számos generációz át van folyton a tél hidegének kitéve.

Merei Gyula.

Hollandi marha és beszerzése. *(Feltét a 9-ik kérdésére.)* Nem lehetetlen, hogy *hiszta-ndria* hollandi marha tenyésztésével még ma is foglalkoznak hazánkban. En ilyet megnevezni nem tudok. Talán más valaki tud. Valamikor ily vérben oldott tejgazdaság volt a Cséry Lajos ur, Szt. Lőrincz pusztán, a Dreher Antal ur Szent László pusztán s a bélielyi főhercegi uradalom.

Legjobban tájékozottak ebben az állami állattenyésztési feladatban, és talán szívesen kések neknek az erre vonatkozó adatokat közölni.

Arra azért, hogy hol van a legelősebb beszerzési forrás ily marhára Hollandiában, azt hiszem nem adhat felvilágosítást nálunk senki, mert újabb időben a direkt importált bizonyára senki se foglalkozott, eszerint azt sem tudhatja, hogy mennyi a vélelár és hazaszállítási költség. Fovuljon egyéjten a kérdéstevő levélben Pick Oszárdi úrnak. (Bpest, Köztemető ut. 1.) 6 talán erre és egyebekre nézve is felvilágosít adhat.

Hogy nálunk oly kevéssé van a fajta felkarolva, annak az oka, hogy évtizedek előtt eszakioltunk ebben a fajtában. Azokat a horrend tejhozamokat (3000—5000) liter, a melyeket ez a fajta ottmondában és Amerikában is ad, mi távolról se tudtuk elérni, mert az által élelfételeit betölteni képesek nem voltak e nem is lehetünk. A nemes, súlyos hollandi lánparha oly éghajlat alatt s oly legelői és takarmányozási viszonyok közt él, hogy azt nekünk nem tudni megadni képtelenség. De mihozánk bizonyára sok dél-hollandi állat került be, melyek időközben felvették a foglalkozásukat annak a talán okozta, hogy ezen fajtajahról nálunk a ragadós tüdőgyulladás jöszönten zidelede. Ez a két körülmény diskreditálta nálunk ezt a marhát annyira, hogy ma már úgyhiszem, alig van itt tisztavérű tenyésztés s pl. az állam a tenyészterületek megállapításánál ezt a fajtat kombinációba nem is vetté.

Különbö legajánlatosabban tartanám, ha kérdéstevő ily marhát beszerzendő, az eredeti forrást keresné fel s lehetőleg a könyvebb homoktalajú tenyészteit Geest marhát importálná.

Minden irányban kőre tájékozást kérhet és nyorhat, ha német nyelven írt levélben a következő czímhez fordul:

„Ostfriesche Ausuhr-Genossenschaft“

in

Norden

Deutschland.“

És

„Oldenburg Wesermarsch-Vieh-Abzats-Genossenschaft“

in

Ezenshamm. Deutschland.“

Bár e társaságok kivált friziai s illetőleg oldenburgi marhák tenyészési és adasvevényei foglalkoznak, észak- és dél-hollandi végti marhák ügyében is megízható felvilágosítást adnak.

Valogatás csodór. *(Feltét a 205. sz. kérdésére.)* Derítse ki kérdéstevő, hogy a szobán forgó két kanczát *valóságos* sárlósokra nem hájja-e meg a csodór, avagy *álsárlósokra*.

Ha az előbbi az eset, úgy legyen magának fáradságot arra, hogy lókefélve dörrözöljön végig egy kanczát, amekkor a már létezőség megér, hogy az ezen kefélve dörrözölje végig sárlás idején azon kancza egész testét, melyet a csodór meghágni vonakodik. Ha egyben az utóbbi mondott kancza méhülvény-nyúlás és annak környékét egy a mén előtt szimpatikus kancza sárlási váladékával bekenegeti, a siker még bizonyosabban lehet.

Köszönet megfogandó, hogy a valogatás nem valami jó jel; az gyakran az impotenciának előhírnöke.

Sikertelenség esetén természetesen más csodórral kellene a szobáhozott kanczát megíhálni.

Álsárlás esetén a teendő az, hogy be kell várti a valódi sárlást s akkor kell a csodórt a kanczához vinni, vagy megfordítva.

M. K.

Nem folyótak tehének. *(Feltét a 200. kérdésére.)* A folyótak nem jelentkezősének, vagy kimaradásának főbb okai 1. hogy a tehén az u. m. matróna kort elérvén, ivarzásá beszünet; 2. hogy nöszülési vágya ismételen nem lel kielégítést; 3. hogy folyat újmag, de feltűnőbb helyek nélkül (csendesen) úgy, hogy észre nem veszik; 4. hogy méhe kövelemmel (lípoteodon) van terhelve; 5. hogy rossz tartás folyótak el van állat erőtlendve; 6. hogy túlhalpálás folyótak el van zsirosodva; 7. hogy petefészek beteg; 8. hogy kétivarú (hermaphrodita) az állat.

Valószínűleg az elpetyhülés túlzairosodás főorg nem kérdéstevő *új kondicionában* levő állatnál. Ajánlom hát, hogy fogja szöknie kóstrolja, ha lehet, ábróman mutatassa azokat és adjon be nekik 3 napon keresztüll fejtenkít és naponta 30—30 gramm fekete borjúpaprikát, avagy 2—2 gramm kórisbogarort, ez utóbbi sózott kenyérszeletek közt téve s csak 3 adagot nyújts 3 nap alatt.

Ami a borjak köhögését illeti, az — ha nem tuberkulózisra kapcsolatos — úgy mégis csak hűslelésből származik. Van ott állatorvos, konstansítassa avval az állapottal, mert agasztó jól, hogy a borjak rendszeren nem szognak s ha jobban szognak, hamasnté kapnak. Arra mutat ez, hogy a borjak egészségtelen szervezete s esetleg, hogy a tej, a húsak takarmányozás folytán, nehezen emészthető, avagy aztán, hogy a szoptatás maga nem hajthat végre kellő szakértelmmel. Mindezeknek kutasaton utána s az okra bizonyára rátalál.

L. y.

Kerti pázsit készítése. *(Feltét a 210 sz. kérdésére.)* Szép kerti pázsit léteztetés és fenntartása nem épen olcsó feladat; mert ahog szükséges a talajt erőre trágyázzással és alapos átídozással előkészíteni.

A fű kikéleszore a kőte fellépő gyomot folytán írta, naponként áthátóan megítoználni és a mint a fű 4—5 cm. hosszúra megnőtt, kaszával leborotválni, hengerezni stb. Már pedig a felett kérdésből úgy veszem ki, hogy magának sülvényes munkájában nem szándékozik emeli munkát és költségét beelőlni és így legelőbb a juhlegelőzés hasonló zöldes területet létezteti, a mely első időben zölz lesz, más-másor meg kopár küsült.

Szép pázsit készítéséhez a hol a talaj kellőleg elő van készítve és öntözésről gondoskodva lett, általában rövid fűféléket használnak a melyek tömött zárt pázsítot szolgáltatnak. Ilyenek a többek között Agriotis szolifera — Taraxcos tippán, Agrostis vulgaris — Szél

tippán és a Poa pratensis — Réti perje, egyenlő arányban vegyítve.

Közönségesebb pázsítunk száraz fekvésű használni szokták a Festuca ovina — Juh csomkesz 1 r., a Poa pratensis — Réti perje 1/2 r. a Lolium perenne var. tenue — Paceyfele angol perje 5/2 r., Trifolium repens — Fehér lőhere 1/4 vagy 1/2 r. Ez az arány természetesen a fekvés és talajszorint különböző változásokat szenved, a melyek részletesére e helyen ki nem térhetünk. Ebből a keverékből 1 m² területre 18—20 grammot szokás szántítani.

Nehéz sertés értékesítése. *(2-ik feltét a 140. számú kérdésére.)* Δ Nehéz finom hízó a budapesti piacokra állandóan keresik. Az, hogy a fűrészsezon megnyitvált a hízott sertés kelendőbb volna, nem áll, már tudnillik a budapesti árura nézve. Az lehetősége, hogy egyes vidéki helyi piacok sertésárára egy látogatásbált fűrésztelep megnyitva — a nagyobb fogyasztás miatt — kedvező befolyást gyakorol, de ez nagyon is csak helyi jelentőségű kérdés. A *kőbányai nemzetközi sertéspiac*on áruba a eladásra bocsátott árt helybeli — budapesti fogyasztásra — az év minden szakában *állagban* egyforma díneképpel keresik; legelőbb akkor vehető észre csoklyámdrva lendület, ha 1. a hideg idő miatt a lakosság sertésűs fogyasztása nagyobbodik egy bizonyos időre; 2. azután tavasszal az úgynevezett „zöldsaláta” idősábkban ismét egy rövid időre; 3. ősszel, illetve tél kezdetén — erősebb fagyok beálltakor — ha a szalmagyárak mikroszkópusok megkezdik a sertésnek nagyobb tömegben visznék ki a vásároló ipari feldolgozásra.

A budapesti fogyasztás nyár derekán megcsökken ugyan jelentéktelen arányban, de akkor nem úgy, hogy az *árakra* valami észrevehető befolyást gyakorolna.

A *kőbányai árakra* befolyást gyakorolnak a következő körülmények:

1. Részben a természetből kifolyólag az árak *főmértékben* alakulnak márcziustól májusig, midőn a szállásokban a télén át főlízálhatnak vagy a piacra kerül. Ekor indul meg az export Ausztriába, Csehszországba, Svájcba, Németországba, midőn az egyenlő mértékű kínálat mellett, megjelennek az idegen vevők és a *kereslet* megnövekszik, így azonban, hogy a nagyobbívrtv állatok miatt *magasabb árak* fejlődnek ki.

2. Rossz tengeri és ártármások mellett, midőn ezen termékek árát fölérőznek, a sovánny sertés olcsó, a tengerin és ártán hízalt hízott sertés pedig drága. Így a zsír és szalonna-árak is magasabbakká válnak, természetes következményépp az azokat produkáló hízott-sertésnek a magasabbá válnak.

3. Ha a horvát-szalonszországi, szerbiai, boszniai sertésfőhatalok esőközében vagy színtelenül vannak, így a piacra csupán magyar sertés kerül, mely iránti kereslet élenkülvén, a kínálat pedig gyérülvén, a fogyasztók magasabb árakkal nyerik meg szükséges-tüket.

4. Ha a szomszédos balkán államokban — ahonnt hoznánk tetemes mennyiségű gabona kerül be — a sertésfőhálósok termékei be s az ottani sertésfőhálósok nem lévén elegendő mennyiségű, az ottani sertéses sovánny kerülnek hoznánk (max. 120 kg), melyeket azután saját anyunkunknál hízaltván föl, úgy ezekre, mint saját sertésfőhálósokra a magyar tengerin árak hamarabb elfogy, a pótlásul föl-hoznánk szokat balkán gabona nem áll rendelkezésre s így *új termései* a hízott-sertésárak emelkedő irányt vesznek.

5. Egyáltalán emelkednek még az árak, sertésűs föllépésénél, midőn a piaci árt fölhataloztat meggyűrű, az exportage megindulásánál és sok melékeseben hűtő körülmény jätéknál is,

Oly különös időszeleket tehát, midőn a hoztértészek *kelendőbbek* volnának, mint egyébkor, a sok körülírny összejárásza, vagy egyik-másik oknak nyomósabb föllépete esetén lehet csak észlelni. A fővörös sertesőfogyasztása már oly nagy arányúvá (100—250,000 db évente) s ami a fő, oly *almondó* nőtte ki magát, hogy annak még *nagyobbokba engedése* (10—15 ezer db) sem állíttá föl a hely felé a piac *sokdósos* sertesárait.

Ha kérdéstevő sertesáit az úgynevezett „nehéz finom” anyag kategóriájába sorolhatók, akkor — hacsak *rendkívüli* körülmények nem hatnak az árfolyamra zavarólag — sertesáit minden időszeleken megkapja azon árat, melyet jó anyagrát adni egyáltalán lehet.

Dorner Béla.

Külföldi hátság gyógyítása. (Második felelet a 157. kérdésre.) Az oly seb, mely külföldi országokból vagy lények által történik a lovaknál, helytelen kezeléssel meglehetősen veszélyes, olyannyira, hogy sok eset fordult már elő gyógyíthatatlannal is. A jelenlegi lét folyamán nálam is ilyen eset adta elő magát és a következő szeptemberben, mely *rendkívüli* körülmények között alant teljesen gyógyította a sebet és pedig magában kórosan rogzott a sebtől. A sebet gázvizel győzzel kimosattam, azt tiszta, de puha kenderűvel száraza letöltöttem, utána ólomszűrővel tettem a sebet megmosni, ennek felőszáradása után pedig azonnal vékonyan ólomszűrővel lettem az egész sebet bekenve, ilyenkor a legkevesebbet kell, hogy a ló mozogjon, illetve munkáteljesítést is szívesen nem szabad, a sebet semmi szín alatt behatárolni szabad, mivel az izdadt, illetve párlást ideig elő és így nem hogy gyógyulna, hanem ellenkezőleg tovább terjed.

Szaló N. János.

Csicsókagumó beszerezése. (9-ik felelet a 157. sz. kérdésre.) Csicsókagumó beszerezhető: Strasser Vilmosnál Iván-Egerszegben, posta-és vasúttal: Hegyfalva, Vasmező; o-ja 2.50 frt-ért vasúthoz szállítva.

A csicsóká művelését illetőleg a *Köztelek* 22-iki számában közöltékhez még a következőket jegyeztem meg: — A művelését rendszeren csak tavasszal szokták kezdeni, mert föld fölött csak rövid ideig lehet eltarítani. Ha azonban a szükség úgy hozná magát, hogy már őszel is kell szedniük — mely azonban úgy minőség, mint mennyiség tekintetében, jóval mögötte áll a tavaszinak — akkor földdel rétegezve hosszabb ideig ideig is eltartható.

A 3-ik évtől kezdve, különösen ha disznóknál is járattuk, melyek az úgynevezett turján, annyira elterjedtek, hogy azt alaposan szabni kell. Gumóiban kívül, szára jó tiszta anyagot, levele pedig jó takarmányt ad. A művelés minőségéhez képest, 1 magyar hold 100—120 mm. gumót megterem.

— r. —.

Magánmunkás vizsgálata. (Második felelet a 157. kérdésre.) A magánmunkás vizsgálatára nézve a földművelésügyi m. kir. miniszter az 1897. évi 41,730. számú rendelettel intézkedett. E rendeletet a *Köztelek* 1897. évi 101. számában ismeretük ill. ezímen: A vármegyék feladataira a lötenyészési ügy törén. Az ott ismertetett rendelet szerint mindenki, a kinek a *köztelnyezés* szánt, nem állami tulajdon képezt és állami felügyelet alatt nem álló ménje van, köteles azt minden év augusztus 16-ig a járási főszolgabíróknak bejelenteni és a mént a kitűzött időben a vizsgálóbizottság elé vezetni.

A kérdéstevő tehát nem volt jó kételes ménjét a bizottság elé vezetni, mert nem szánta köztelnyezésre. Ez a miniszteri rendelet azonban csak addig bír hatályával, míg a vármegye saját hatáskörében szabályrendelettel nem intézkedik a miniszteri rendeletben foglaltak iránt.

Az egész félreértés a község bírja okozhatta, a kinek nem volt joga a mént vizsgálatra bejelenteni, ha azt a mént tulajdo-

nosra nem szánta köztelnyezésre használni. Egyébiránt pedig az a bizottság, mely a tavaszi vizsgálóbizottságot végzi, nem is illetékes a méntvizsgálatra.

Ennek a bizottságra az emlitett miniszteri rendelekek szerint a következőképp alakul: Először a vármegye lötenyészéskörnyezetű elnöke vagy annak kiküldötte, társelnök a főszolgabíró, tagjai a járási mezőgazdasági bizottságok egy-egy küllőn a közlés választott tagja, továbbá a mentelleparanansnokság által kiküldött meneskar tiszat és egy hatóságú állatorvos. A csész értesülése tehát egészen teljes lehet, mert nem az állatorvos állítja ki a tenyészési igazolványt, hanem az emlitett bizottság, melynek ténykedése a mentelleparanansnokság nélkül nem bír érvényrel s e szerint az igazolvány (licencia) felteljesztesse a mentelleparanansnoksághoz föléltésze, mivel az igazolványt a mentelleparanansnokság által kiküldött meneskar képviselője már a vizsgálatok a helyszínen aláírásával hitelesíti.

A mi a csödörnek havontali állatorvosi megvizsgálását illeti, a dolog úgy áll, hogy miniszteri rendelkezés folytán a járási állatorvos tényleg megvizsgálja tartozik havonta az igazolványról bíró moneket, de csakis elegendő, a nem köztelnyezésre használtak azonban nem. A vizsgálataknak az a célja, hogy mivel a köztelnyezésre használtak nem sok mindenféle idegen kanczákat érintkeznek, a ragályos betegségeknek, főleg a takonyok, a nem részekek hőlyagos kitűzése s a tenyészbenjárás terjesztésének elejét retésk.

Ha a kérdéstevő tehát csupán a saját kanczáit akarja csödörrel fedeztetni, akkor azt ajánlom, hogy e körülményt egyszerűen írásban bejelentse a járási főszolgabíróhoz, mire azután nem fogják többé zaklatni.

K. M.

Személyek a hét történetéből.

Magyar földbirtok politika.

A *Pesti Hírlap* a fő 18-iki számának vezércikke a magyar földbirtok-politika alapveit a következőkben körvonalozta: — Az 1840-iki hitbizományok aumeruscausait kell, hogy képezzenek. A már meglévő hitbizományok könnyebb felbontásról intézkedni kell a jövőben a hitbizományokat az Alföldről és a Dunántúlról a két helyzeini Felső-Magyarországra és Erdélybe.

2. A szabad latifundumok az alföldi községi birtokokban parcelázás tárgyát kell, hogy képezzenek. Az 1840-iki hitbizományok felbontásának színtén F.-Magyarországra és Erdély felé nyitandó tétel.

3. Az egyházi javak képezéské alapját egy olyan középbirtébi rendszernek, mely örökberbéli gyökereket s új elemek fejlődését teszi lehetővé a puszta zentri hózágnak kitűrésre. Ezek az alapveit teljesen kezik az agráriusok programját és sommi sem marja abból örömlönetek, hogy ezt a programot a „P. H.” hasbjában látjuk viszont.

A tözsei jegyzékek publikálása.

Hegedüs Sándor kereskedelmügyi miniszter a gazdálkodók községek érdekeiben igen fontos intézkedést tett. Elrendelte ugyanis, hogy a budapesti és bécsi birtoklétkezők árszámláiról folyó évi május hó 1-től kezdve csak a nagyobb piacszal bíró városok — hanem minden város és járási székhely községsége is — készítsen társait uton. A községek ezekről az árszámlákról oly módon értesítettek, hogy a budapesti gabonátöze által bentéknét háromszor (hétfon, szerdán és szombaton) rendkívüli árvaltozások esetén pedig másnapokon is, a bécsi gabonátöze által pedig bentéknét egyszer (szombaton) a hivatalosan megállapított gabona- és terményárak az illető

helységekben fennálló posta- és távriahivatalokkal távriatlag közöltetni fognak s a hivatalok közléseket a hivatalos helységek kapujára vagy ajtajára függesztik. E hirdetések azután bárki igényre megsemmisíthetők, bejegyezhetők, sőt ha valaki ezekre az árszámlákról előfizetni kíván s ebből származókat az illetékes posta-és távriahivataloknál írásban közli, a posta-és távriahivatalok az árszámlákat nekik a helységekben évi 20 frt előfizetési díjért, a hivatali székhelyen kívül pedig évi 30 frtért másolatban postadíjmentesen kézbesítik. Teljes elismeréssel vesznék hír a miniszternek erről a intézkedésről, miután ez hasznatos elenszere gyánant szolgálhat a terményárak azon visszaéléseinek, melyeket éppen a termelő községek tájékozatlansága segített elő.

Földadó — tözsedado.

Lukács László pénzügyminiszter kijelentette, hogy a *tözsedáról* szó törvényjavaslatait rövid idő alatt benyújtja. Hosszas harcz után ez az első közelet ígért, amely a jéget megöréti.

A *földadóról* úgy nyilatkozott a miniszter, hogy nem a kulcs magasságban rejlik a hiba, hanem a földadó igazságtalan megosztásban, különösen pedig az állam adókra rendszeretlenül nehezedő pótlékok teszik az adózat sok helyen túrlételessé. A bajon tehát — a miniszter szerint — legfőlegbe a földadó új előszámlázásai lehetnek némiéggel segíteni, de a kulcsnak a réginél kell maradnia. Röviden, a miniszter nem ismeri be a földadó leszállításának szükségességét. Ez irányban tehát már kimerített tenyérnyi érv nem törle meg a jéget. Nekünk azonban még mindig fennmaradt az a szomorú reményünk, hogy a földbirtók eladósodásáról most készülő statisztika, ha nem is egyenként, de az uralkodó irányzatot némiéggel megfegyezteti arról, hogy a magyar föld az állam részéről nék áthárított meherbeteletet nem bírhat meg sokáig.

A néposztal.

Várkonyi, az igazgatós révén hírhedt vált néposztal ügyében a nyirogházai törvényeszek a minap hozta meg az ítéletet, amely *havi államfoghátra és kétszer forintnyitpénzbírságra* szel. Természetesen minként részről megfellebbezték az ítéletet. Igen tanulságos volt az ügyés vádindítványa, melyből kitűnt, hogy Várkonyi tulajdonképpen a földeltesítés igéretének mézes madzagával füzte magához a hiszékeny népet. Akik embries érzelmeik túllengésével, a szociális erkölcsi jogosságtól szelbentén prédikáltak, azok megdühültek abból, hogy ez a mozgalom kommunisztikus gondolatokat terjesztve méhében, nem valamely korszemle ideje benne győzelmet, hanem egyszerűen a népolondítás. Ez a naiv név tehát nem eszmei harc segélyével szerelendő le, hanem a hiszékeny gyermeket megillető gondos vezetés által.

Munkások nyugbértézte.

A MÁV. államvasutak igazgatósága az államvasutak összes, mintegy huszert kitévő munkásaszámára nyugbértézte létesít. A munkás nyugbér jogosságsága 10 év után kezdődik s ekkor a nyugbér az egész évi napszám 35%-át teszi ki és minden szolgálati évvel emelkedik, mígnem 36 év szolgálat után a munkás teljes fizetését kapja nyugbér gránát. A nyugbértézte fentartásához a munkások hozzájárulási árnya napszámuk 4%-át teszi ki. A MÁV. elismerést érdemel ezen valóban humánus intézkedést létesítésként, a mely a mai szociális mozgalom korszakában igen nagy jelentőségű hat s a társadalom, hogy úgy függő kérdésének megoldására követendő példa gyánant állítandó oda.

(B.)

Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet.

BUDAPESTEN, VIII., József-kört 8.

Alakult 1894. évt. en. Alnö: OSZVOSSY BRÁ.

Elnökségi tagok: ANDRÁSSY GÉZA úr, BILANOVICS SÁNDOR, DESSYVÉRY ARISTID, PÜSPÖKY IMEL, RUBINIK GYULA, SZENTKIRÁLYI KÁLMÁN, SZÉLA-SZY JÓZSEF TAN, SZÓNTY ZS. FERENC, TÓTH JÓZSEF úr. Vezetőigazgató: SZÓNTY ZS. FERENC.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET a gazdasági államos elismerésért szent ügy a törzst a biztosítás terén híven megfoglalt követelmények; folyton fejleszti a reformokat melyeket a gazdasági államos évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes melegezését kívánja ki magának, az

épület és átalány (panschal) biztosításnál rendkívül mérsékelt díjával tetemes megtakarítást tesz lehetővé; a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári béveggel; — minden más illeték kizárásával.

A takarmány és szalmáseleség

biztosítása egy intézkedést sem eszközölhet oly olosán és oly kedvező feltételek mellett mint a szövetkezetnél.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a törzstől 5% díjengedményben részesülnek. Kiszárák, ha huzam egyszerre, egy csomóban, de külön-külön aljlatlan terményeket biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítást szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-kört 8. sz.) és a vidéken létesített irodáinkban. 5024

Saját gyártmányu

„Darling” fűkaszalóink

„Handy” marokrakó aratógépeink

felülmúlják úgy egyszerű szerkezet, mint tartósság tekintetében az eddig nálunk ismert összes amerikai gyártmányokat. E mellett jelentősen olcsóbbak a magas vám- és fuvarköltséggel behozott amerikai gépeknél.

Árajánlatlalt és esetleges felvilágosítással szives megkeresésre készséggel szolgálunk.

UMRATH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

☛ BUDAPEST, ☛

V. ker., Váci-kört 60. sz.

Ugyanott szénaforgatógépek, lőgerőblyék, (széna-és boganagyújtók) gőz-és építőeszközök, kazalozók stb. nagy választékban.

LUTZ-féle valógai, teljesen élelmentes

Porcellán-zománctestekkel

falakon és mennyezetenek oly megalat, igen elegáns és tveglig tartó műalatt éretek el, melyen preszt és gembakozás teljesen lehetetlen. — Gazdasági üzemekben, uradalmakban, tejjárádásokban, évek óta kitűnően bevált, tej- és vajkezelési helyiségek, építványok, konyhák, tűrózószobák, kávéházak, istállók stb. részére, valamint mindent, ahol tisztaságra nagy gondot fordítanak. — Alkalmazása rendkívül egyszerű és olcsó. — Szakkörökből való számos elismerő nyilatkozattal, mintával, szinkritárvál és prospektussal szívesen szolgálunk az egyedüli gyárunk.

LUTZ EDE és TÁRSA POZSONY, Gyár-ut 20. sz.

Kocsira szerelt és láton hordható

PERMETEZŐ KÉSZÜLÉKEK

repesen kijuztatására, 15%-os vasvirólal oldattal (többszörösen bevált) szállító gyári árak mellett különböző rendszámú és nagyságban.

IG. HELLER, Wien, II/2. Praterstr. 49.

Kimerítő prospektuskó kívánata ingyen és

7688 bérmérv. 7683

Komposztírozott trágyát

leszállított árban, kisebb és nagyobb mennyiségben, ország bármely irányában vasuton szállít.

Budapest — Szt.-Lőrinczi szeméztársulat vasut IX., külső üllő-ut.

Hivatalos vizsgálati bizonylatok, hogy az a kötszgyáral és poragódnál tartalékával komposztírozott 2-3 évi régi trágya sokakorosa feltöltésére a készvárosz istállók trágya. Minden kérdésben bőségre készséggel szolgál felvilágosítással, ugyanintán kiold vizsontást (analízist) fenti szeméztársulat vasut igazgatóság.

Megkeresésben kérjük a vasuti állomás estéig a vasuti szövetéget estéig közölni.

MEGHÍVÓ.

A Magyar kölcsönös állatbiztosító társaság mint szövetkezet

1899. évi május hó 14-én délelőtt 11 órakor

hivatalos helyiségében (Budapestben, VII., Erzsébet-kört 27.)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részjegyzőfeljadosok és biztosított felek ezenel tisztelettel meghívataink.

Budapestben, 1899. évi április hó 6-án.

Az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Az alapszabályok megváltoztatására vonatkozó igazgatósági indítvány.
3. A lemondott igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok helyett új tagok választása.
4. Indítvány az igazgatóság felhatalmazására, viszont-biztosítási szerződés megkötése iránt.
5. Eselleges indítványok.

Örökös gyertya

Korszakalkotó találmány, megbecsülhetetlen értékű szilárdító, szendég-lök a minden egyes háztartás részére. Ara darabonként csak 90 Kr. (A pénz előleges beklődése mellett porómentesen megklöve.

KARL BENDER I., WIEN IV. L.

Telepítés és parcellázás.

Vas- és Zalam. szélén közel vasúthoz és városhoz egy **tagosított uri birtok**

nagy belsősséggel, szép gyümölcsösökkel, urilakkal és gazdasági épületekkel, **713 m. hold** és pedig: 475 hold szántó, 51 hold jó rét, 35 hold erdő, 112 hold mezei legelő, (nyíres) 24 hold szőlő és 16 hold belsősség-ből álló, akár együtt, akár részekben **előnyös fizetési feltételek mellett eladó.**

Az immunis homoktalajba ültetett szőlő még mintegy 50 holdig ugyanily talajban megmagnyobbítható.

Az egész birtokkal a fundus inkrutikus is átvehető. Bővebbet: 7721

TAKÁCSZSIGMOND ügyvédnél Sümegen.

Eladó

még **JÁLICS GÉZA** szőlős-gyáli (u. p. Gyál) szőlőtelepén

Ripária Portalisra ojtott Olasz rizling
Vitis Solonisra ojtott Olasz rizling
Riparia Portalisra ojtott Chass. croquant

fásajtvány.

Felvilágosítással szolgál az

INTÉZŐSÉG.

7785

Száz darab igen jó egyéves

tinó, erdélyi faj
és **60 darab két éves és 60 darab**
három éves eladó

Bogdánffy Gábornál,

Észtényben, (Szolnok-Dobokam.) 7761

Egy Fowler-féle 20 lóerejű Compound gőzeke

f. évi június hó közepére

ELADANDÓ.

Legujabb szerkezetű, négy évi használat után tökéletes jó karban olyan mint az új, ellátva valamennyi szükséges hozzátartozó alkatrészekkel. Megtekinthető helyszínén, hol kívánatra próbaszántások is történnék.

A közelebbi feltételek vagy szóbelileg vagy levélileg megtudhatók az

Angol-osztrák bank rétgazdasági igazgató-ságánál Ujvidéken. 7719

Tenyészésre alkalmas

fiatal és javakoru 1100 darab **hamsiredown és sountdown** keresztezésű

anyajuh,

nemkülönbön harmincz darab ugyanily faju

kos eladó

Grof Zichy Jakab nr fülesí uradalmában.

Bővebb felvilágosítással szolgál az uradalmi intézőség, Fülés, Sopronmegye.

Posta helyben, távirat-állomás: Német-Keresztur. 7738

Vöröstarka tinó

és üsző

legprimább, 1-2 esztelig 3 évesek és pedig **hiztalmi való ökrök eladására és későbbi szerződésre** 7358

legolesőbb árért vállalkoznak
WEILLER és EISNER Kis-Czelli kereskedők.

MARSCHALL A.

kocsi-, hajtó-, lovagló- és istállószergyár,
gőzfürésze és fahajlító telepe

Pozsonyban, III., Grössling-uteza 16. sz.

Ajánlja:

landauer broom, félfedeles, nyitott vadászokcsijait és hintóit, igen könnyű és elegáns kivitelben és a legkülönfélébb alakokban.

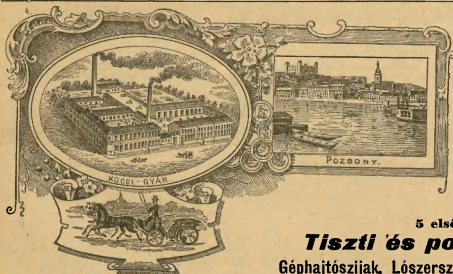
5 elsőrangú éremmel kitüntette.

Tiszti és polgári lovagló eszközök!

Géphajtószijak, Lőszerszámok, uri fogatok és gazdasági lovak részére.

Mintaraktár a kereskedelmi museum állandó kiállításában Budapestben, Városliget.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

GÖZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gözekével

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alantli címzember forduljanak.

WOLFF ERNŐ, BUDAPEST-KELENFÖLD.

Fás, gyökeres szőlőajtványok leszállított áron

kaphatók még

VIMMER IMRENÉL, ESZTERGOMBAN.

Borfajok ezre 120 forint, száza 13 forint, csemege-fajok ezre 140 forint, száza 19 forint. Kapható európai és amerikai sima és gyökeres vessző is. Postafordultával tudakozódásra válaszolunk, vagy kívánatra árjegyzéket küldünk. 7722

A manila-kender rendkívüli drágasága, ugyszóva teljes hiánya következtében, sok évi tapasztalatok alapján hazai kenderből állítunk elő

aratógépekhez való

kévekötőfonalat,

mely a manila-fonal minden tulajdonságaival bir, kévekötő arató-gépeknél a legjobban felhasználható és a manila-fonalnál legalább 25%-al olcsóbb.

Mintaküldeményekkel, valamint jutányos árajánlatokkal készséggel szolgál a

Szegedi kenderfonógyár r.-t.,

SZEGEDEN.

7700

The Johnston Harvester Co.

amerikai aratógépgyár BATAVIA N.-Y. Amerika.

Ajánlja az egész világon legjobb hírnevnek örvendő utólrhetetlen

fűkaszáloít,

marokrakó aratógépeit,

kévekötő aratógépeit és

egész aezel gyűjtőit

a legtekéletesebb kivitelben, olcsó árban teljes szavatosság mellett.

Állandó nagy mintatartár szakszerű bemutattással ! !

Állandó nagy mintatartár szakszerű bemutattással ! !

Ábrás árjegyzékkel és felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál

Bächer Rudolf és Melichár Ferencz

gépgyárosok, mint

magyarországi képviselőink

Budapest, VI., Nagymező-utcza 68. szám.